

VII

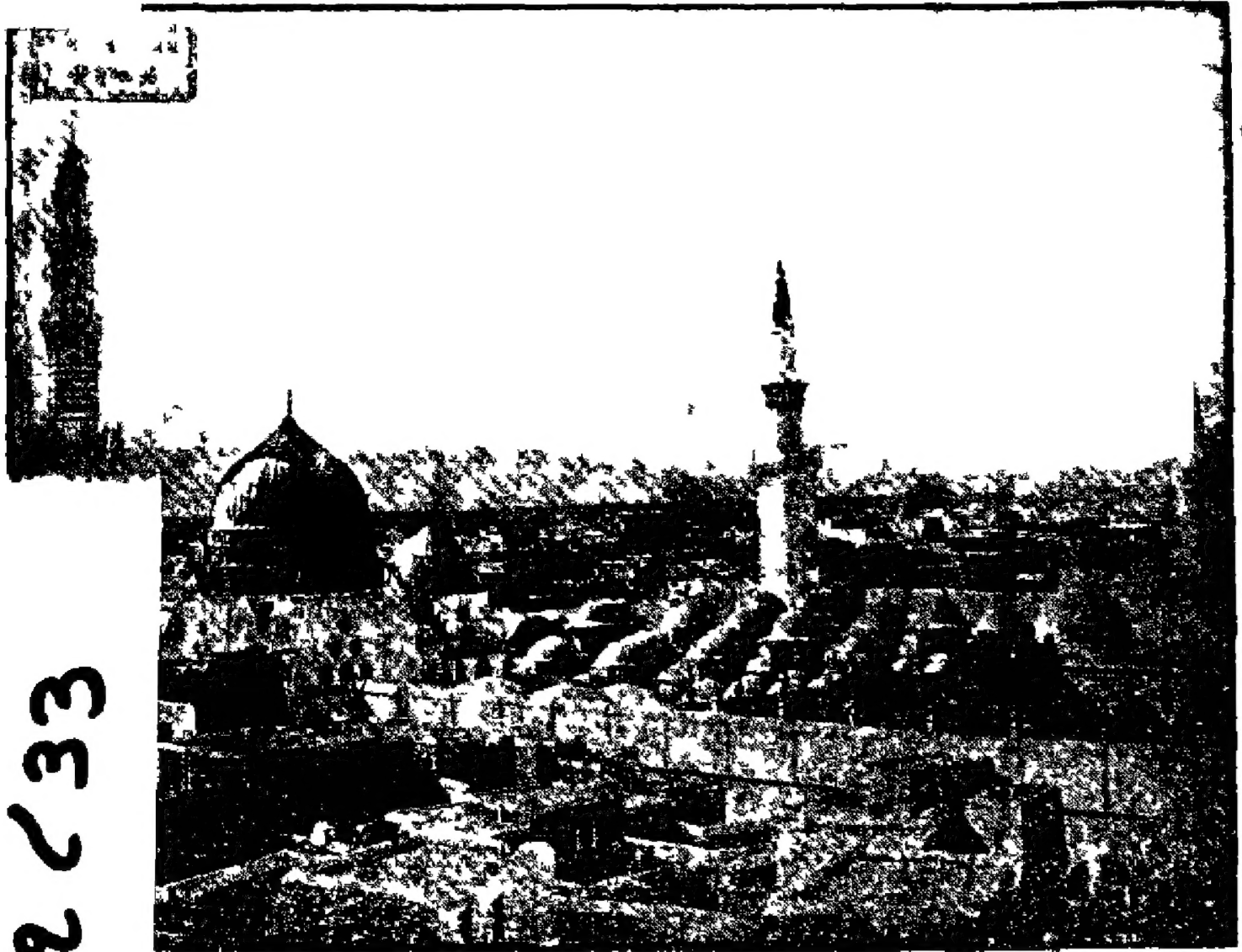
The way to the west

મવજ કવસર.

જનાબ ચવરી દિલ્લરામ સાહબ કવસગીની

— નઅત અને મનકબતો. —

૧૨૮૩૩

મહીનએ મુનવ્વ.

પ્રગટ કરનાર, અમીર હસન નિઝામી. પાચપટ્ટી -અમ તવાર.

— ફીમન વ્રણ આના —

મુલેમાનનુ છાપખાનુ, જુમા મગજ સામે, -અમ તવાર.

અનનુમન તરફીએ ઇસ્લામ.

અહ બિગદરાને ઇસ્લામકી મુખલિસાના હમદામ્મે અહમ-
દાબામ મય “અનનુમન તરફીએ ઇસ્લામ” કી બિના
ડાલી હય જુદકે ઝરીએમે બિગદરાને ઇસ્લામકી કલમી ખિસ્-
મત કા હગદા રખખા હય ખુદાવદે કરીમ ઇસ હગદેકો તક-
વીયત અના કરે

ઇસ અનનુમનકી તરફમે ‘તાકીદે નમાઝ’ નામકી ઉગદુ
ઝખાન અગ્ગ ગુજરાની હગદકી ડિનાબ શાયે ડી હય ઓર
મુફત તકમીમ હો ગી હય બાહગમે મગવાનેવાયે હકરાત
સિર્ક એક આને કા ટીકટ લેજ કર મુફત મગના સકતે હય
તે બાઈ બડી નેઅમામ મે મગવાડર મુફત તકમીમ કરના
ચાહતે હો ઉનકે લિયે પાય ઉપે મકડ કા તિમામ રખખા હય

‘તાકીદે નમાઝ’ કે અલાવા અગ્ગ રિમાયે તદબાગ હો
રહ હય જે ઇસી તગહ મુફત તકમીમ હોગે અનાવા માહ
બ માહ ડમ ઇશતિહાર બી ગાયે હોતે ગદગિ ગગઝ ય અન-
નુમન ઈમી ગગઝમ કાયમ હુદ હય ઇ બજરીયે ઈરાનેહાર વ
માયલ ગુજરાત કે મુસલમાનોહી હર ડિમમકી ખિસ્મત કરે

બિગદરાને ઇમલામ ઈમ અનનુમનકે ડામ મય મુમકિન
હમદામ દે કર સવાબક લડદાન બનીગે વમ્મલામ

ડીયાકુલ
અહમદાબા. | મેકેટરી અનનુમન તરફીએ ઇસ્લામ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૧૧ ૮૩૩ વર્ગીક

પુસ્તકનુ નામ મે. વે. ૩૫૨૨

વિષય ૪૩૬૮:૪ ૪૬૮

૪૪૫

અક્ષાહો

અકબર

મવળે કવસર.

હિંદુ કી નઅત ગુજરાતી સિખાસ મ ય.

લિખનેવાલે,

જનાબ ચવધરી દિલ્લુરામ સાહબ કવસરી.

નાનકડી ઝીલ્લો હીસાર (પંજાબ),

સાયે કસનેવાલે

અમીર હસન નિઝામી.

પાચપટી, અહમદાબાદ.

પહેલી બાર

તેઅઠાદ ૧૦૦૦

૧૩૪૩ હિજરી

સને ૧૯૨૪ ઈસવી.

કીમત તીન આને.

૧૦૦ કી કીમત બાસ રૂપે

જુમલા હુકુક મેહજુઝ હ ય ઇસ લિયે કોઇ સાહબ હમારી

બિલા ઇજાઝત ઇશવાને કી હરમિઝ તકલીફ ન ફરમાયે

વર નનંદે કે ઇવઝ તુકશાન હોગા

૧૮૩૩ - હિંદુ કી નમત.

ઉરદુ હુરદુ મે “હિંદુ કી નમત” કે નામસે યે મેરે પીરો મુરશદ હઝરત ખવાજા હસન નિઝામી સાહબન છપવાયા હય એર મેને અપને હઝરત કે ઇરશાદ કે મુતાબિક મુજરાતી હુરદુમે શાયે કિયા હય અસલ ઉરદુ મે જનાબ ખવાજા સાહિબ ને હુસ્ને જેલ દિખાયા લિખા હય

“ જનાબ ચવધરી દિલ્લુરામ સાહબ “ કવસરી ” સાકિન નાન્દડી જિલ્લે પબ્લિકા નામતીયા કલામ રિસાલે સુફી અન્દર અકસર રસાયલો અખબારાત મય છપા કરતા હય સહાબાએ કિરામ રદીં કી શાન મય લી ઉન્હોને બોહોતસે મનઝુમ મનાકિબ લિખે હય વે બોહોત બે તઅસ્સુબ હિંદુ હય અન્દર માઅલુમ હોતા હય કે ઇન્કે દિલ મય આં હઝરત સલ્વં કી સચ્ચી મુહબ્બત હય

આજકલ કે ઝમાને મય જબ કે આર્યા સમાજને હિંદુ મુસલમાનો કે આપસ મય જુદાઇ અન્દર ઇનાદ કી આગ ભડકા દી હય મય રિસાલ એ સુફીસે ઇન નામતીયા કલામ કેા છાટકર શાયે કરતા હુ ઇસકે બાઅદ ચવધરી દિલ્લુરામ સાહબ કવસરી કા બકીયા કલામ લી હુસરે રિસાલે મય શાયે કર દિયા બચગા

મુસલમાન કબ્મ ચવધરી દિલ્લુરામ સાહબ કવસરી કે મુખલિસાના કલામ કી જુસ કદર ઇઝઝત કરે કબ્મ હય અન્દર મય મુસલિમ કબ્મકી દિલ્લી શુક ગુઝારીહી ઝાહિર કરને કે લિયે ચવધરી સાહબ કા યે કલામ શાયે કરતા હુ ”

મેરે હઝરત કા દિખાયા ખત્મ હુવા અબ મય અપને બિરાદરાને ઇસલામ સે ગુઝાનિશ ડગ્તા હુ કે વેા ઇસ કલામ કેા ઇઝઝત કી નિગાહ સે દેખે અન્દર મીલાદ શરીફ અન્દર મબલિસ મય ઇસ કલામ કેા પઢકર સવાબ કે હકદાર બને

માલદાર ભાઈયે કેા ચાહીયે કે ઇસકી બોહોતસી નકલે ખરીદ કરે અન્દર મુસલમાન ભાઈયો મે મુફત તકસીમ કરકે સવાબ કે હકદાર બને

મયને સેકડો સે ખરીદ કરને વાલો કે લિયે સિફ બારા રૂપે સેકડે કા હિસાબ રખ્યા હય ઉમ્મીદ હય કે માલદાર ભાઈ તવજ્જોહફરમાઈગે

૨૦-૯-૨૪
પાયપટી-અમદાવાદ.

} નિઝામુદ્દીન કુરેશી

ગુજરાત વિધાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ

ગુજરાત વિધાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ

બીસમીલ્લા હીરેહમા નીરેહીમ.

નહમદહુ વ નોસજ્જી અલા રસુલેહીલ કરીમ.

મવળે કવસર.

તુહી તુ હય.

ગુલિસ્તા ઓર બચાખામે તુહી તુ હય તુહી તુ હય,
ન્દિયે રનબુરો શાફમે તુહી તુ હય તુહી તુ હય
કબી કલજા દિયા ખુદકો કબી સુલજા દિયા ખુદ કા,
કિમીકી ઝુટે પયઆમે તુહી તુ હય તુહી તુ હય
કહી હય આખ આશિકકી કહીં દીદારે જાના હય
મહારે હુન્ને તાબામે તુહી તુ હય તુહી તુ હય
કબી ઝમઝમમે જા હુઆ કબી ગગામે આ નિકલા,
ક હિદુ ઓર મુસલમા મે તુહી તુ હય તુહી તુ હય
કહી તુ પીરે મકનજ હય કહી હે તિકલે અબજદ ખવા,
કિનાઓમે દબિસ્તા મે તુહી તુ હય તુહી તુ હય
કહી ટીચરકી ધુગડી હય કહી શાગિર્દખી ખિદમત,
મુઅલલિમ ઓર નિકલામે તુહી તુ હય તુહી તુ હય

મુઝદસમે મુખમસમે, ડમાઈમે, તગઝજુલ મે,
ગરઝ હરએક દીવામે તુહી તુ હય તુહી તુ હય
તે હુદા કવસરી ને તુઝકો પાયા હર જગા યારગ,
અયા મે ઓર પિન્હામે તુહી તુ હય તુહી તુ હય

૪૨કે મુહમ્મદ.

થા મુઝે ૪૨કે મુહમ્મદ જમકે યે આલમ ન થા,
બસ ખુદાહી થા ખુદા હવા ન થી આદમ ન થા
આદ, સુબ્હ, આમ્મા, તારે, ઝમી, દગ્ગિયા ન થા,
ગુલ ન થા ગુલશન ન થા ઓર કેતએ શમનમ ન થા
ઇનકિલામે દેહરકા કાનુન થા હરકે કના,
યા ખુગી માઅદુમ બિલકુલ ઓર પયદા ગમ ન થા
દફતર પયદાયગો અમવાત કર્ત મદ થા,
મેહકિલે ગાદી ન થી ઓર ખાનએ માતમ ન થા
મરહમો દ્વલમ મુઝકકઅ થા જાપને હેચકા,
બાદશાહ કોર્ત ન થા ઓર મિકકકએ દિલ્લમ ન થા
આબો આતિશ સનઅતે તેહવીલમે મેહલુલ થ,
ખાડમે યે ખાડ મારી ઓર હવામે દમ ન થા
આશિકો માઅગુકકા રાઝે મોહમ્મત થા નિહા,
મુનિમા દમદમ ન થા ઓર આગના મેદમ ન થા
કવસરી ઉમવડત હી થા મુઝકા ઇન્ક મુત્તુકા,
આબડલ જયસા હય હરક અયસાહી થા કુરુડમ ન થા

હય ઝુલમતમે આબે બકા યા મુહમ્મદ.

મદીને મે મુઝકો ખુલા યા મુહમ્મદ,
ઝરા અપના કુઆ દિખા યા મુહમ્મદ
ન કુરકતમે મુઝકા ડલા યા મુહમ્મદ,
ન આશિક કા અપને સતા યા મુહમ્મદ

મુઝે વાગ કેહતે હય ત્રિવાના તેરા,
 રહુ આર કયા માજગા યા મુહમ્મદ
 ન ખાલુગા બર્કે તજવી મે આબે,
 તસવુર હય તેગ મ । યા મુહમ્મદ
 ખુદા તેગ આગિક, તુ આગિક ખુદાકા,
 મે તુમ દેનો પર હુ કિફા યા મુહમ્મદ
 ખુદાકી ખુદાઇમે તુઝસા નહી હય,
 તુ યકતા હુ બાઅદઅઝ ખુદા યા મુહમ્મદ
 નહી બાદશાહોકી રુઝ મુઝકો પગવા,
 તેરે દુકા હુ મય ગદા યા મુહમ્મદ
 ન ગિન્દોસે મોહબત ન ઝાલિમે ગમબત,
 મેગ લાલ કયા ચે હુવા યા મુહમ્મદ
 મે તેગ બના હુ મેગ તુભી બન બ
 મેગ કોન હય દુસરા યા મુહમ્મદ
 તુહારી બ વલત ખુદા મુઝકો મખશે,
 હા મકબુલ મેરી દુઆ યા મુહમ્મદ
 તેગ કવસરી રહેતા હય હિદુઓ મય,
 હુ જુનમતમે આબે બકા યા મુહમ્મદ

નખીકે વાસ્તે સખ કુછ બના હય.

અઝીમુશ્શાન હય શાને મુહમ્મદ,
 ખુદા હય મરતબા દાને મુહમ્મદ
 કુલુબ ખાને કિયે મનસુબ સારે,
 કિતાબે લક હય કુરઆને મુહમ્મદ
 નખીકે વાસ્તે સખ કુછ બના હય,
 બહી હય કીમતી બને મુહમ્મદ
 શરીઅત ઓર તરીકત ઓર લકીકત,

યે તીનો હય ડનીઝાને મુહમ્મદ
 ફિસ્તેબી યે ઢહેને હય કે હમ હય,
 ગુલામાને ગુલામાને મુહમ્મદ
 નખીમ નુલ હય નુલે ઇલાહી,
 કલામે હક હય કરમાને મુહમ્મદ
 ખુદાકા નુર હય નુરે પયમ્બર,
 ખુદાકી શાન હય શાને મુહમ્મદ
 અબુખકરે ઉમર ઉસમાન હયર,
 યેહી હય ચાગ યાનને મુહમ્મદ
 અલી ઠનમે વસીએ મુસ્તુફા હય,
 અલી હય ગે ખુસ્તાને મુહમ્મદ
 અલી કા નખસ હય નકમે પયમ્બર,
 અલી કી જાન હય જાને મુહમ્મદ
 અલીયો ફાતિમા શખ્વીરો શખ્બર
 યસા જનમે ગુલિસ્તાને મુહમ્મદ
 યતાર્કે કવસરી કયા રાગ અપના,
 મય હુ દરમ સના ખનાને મુહમ્મદ

જપા કરતે હય હમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ.

રાહનશાહે આઝમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 અમુએ હો આલમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 ઝમાકા મેરી હય ઈશાગ લખોકા,
 કહે મિલકે ગાહમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 બ હગામે મેઅરાગ ચયા યહી ચા
 ડલક પર થા પયલમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ,
 વો હય કુખને આદમ વો હય કબ્ર આદમ
 મુહમ્મદ મુઅઝઝમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ,

૫ દાઅવમે કહેતા હું સમકા સુનાકર
 ખુદાકા હે મહેરમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 અગરચે નખી આખરી ત્ય વોલ વેકિન,
 હય સળમે મુકદ્દમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 ગિહાહ હો ગમતે, અગર કાઇ બદા
 પુકારે દમે ગમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 હય લાજિમ કે હન્ગેઝ મુસલિમ કહે યો,
 નખી હય મુમલમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 સિલા હો ચેહી નાઅત ગોઝડા મેરી,
 ખુદા ખુશ હો, ખુર્રમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 ઇલાહી મેઝે મુહમે ગમતક ઝખાહો,
 ઝખા પગ હો હરદમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ
 વઝીકા ચેહી કવસરીજ હય અપના,
 જપા કરતે હય હમ મુહમ્મદ મુહમ્મદ

ખુદા જખ હય મુહમ્મદ કા.

૮- અય હિદુ ખ્યા હસ તર્જમ તુ વઝક અહમદ કા,
 મુસલમા માન જાયે લોહા સળ તયગે મહન્નદ કા
 ખુદા કયા લામે દિલુરામ હય મીમે મુહમ્મદ ન,
 તઅલુક સો તગહ કા હય મુશદ્દ સે મુશદ્દ કા
 મુહમ્મદ ઓઝ દિલુરામમે તુકતા નહી કોહ,
 કે હય મદદાહ ઓઝ મમદુહ મે ચે ગ્લત કિસ હદ કા
 કબી ગમા મે આ કુખા કબી કવસરપે જા નિકલા,
 પતા દુઝબી નહી મખમુસ દુગ્વીશે મુજર્રફ કા
 યહી હર ગહાર અનસર કા દશારા હય કે લે ગ્લતા,
 મદીનેકા, નજદકા, કરખલા કા ઓર મશહદ કા
 મુહમ્મદ કી શિકાઅત પર યકો થા નાઅત ગોયો કે,
 કિસીને કાશીયા બાધા નહી અમતક જે શાયદ કા

લિખુ કયા કવસરી મે કોનસા કિમ્સા હય અમ બાપી,
મુહમ્મદ જમ ખુદાકા હય ખુદા જમ હય મુહમ્મદ ડા

અલ્લાહ કા દીદાર હય દીદારે મુહમ્મદ.

અલ્લાહો મરી ગ્વનકે બાઝારે મુહમ્મદ
માઅબુદે જહા બી હય ખરી ૧૨ મુહમ્મદ
આયા હય હદીસો મે નખી નુરે મુદા હય
અલ્લાહ કા દીદાર હય દીદારે મુહમ્મદ
કિં કિસ લિયે યારબ મય પિયુ દાઉએ સેલત,
અન્હા હય મસીહાસે બી ખીમારે મુહમ્મદ
કયા મુઝકો ઝુરુત હય કે કુરઆન પદ મય
હય યાદ મુઝે મુસહફે રખસારે મુહમ્મદ
મય કોન હુ કયા શય હુ મેરી ગિનતી વહા કયા
જીબીલ મ હુ બાદિમે સરકારે મુહમ્મદ
હય હન્મે મઆમીકા સિલા નહદ શિક્ષાઅત,
ઝાહિદ મે વહા અન્હા ગુનહેગારે મુહમ્મદ
બાલી કિસી સુગત મય બી વો જ નહી સકતા,
ખખશિશકા જે ઉમ્મત મે હય ઇકગારે મુહમ્મદ
માદાત ઝમાને મે જહા જાન વહા હય
કયા બાગે જહા મય બસા મુલઝારે મુહમ્મદ
સુનતા હુ કે કહેતે હય ચહી દેખને વાસે,
અલ્લાહ ડા દગ્બાન હય ફખારે મુહમ્મદ
કુરુઝ ઇસ્કે પયગ્મ્બર મય નહી સમતે મુસલમા
હય કવસરી હિદુ બી તલબગારે મુહમ્મદ

મેહબુબે ઇલાહીસ હય યારના હમારા.

હમ મર્ હય ઓર ઇશ્ક હય સરફના હમારા,
મેહબુબે ઇલાહીન હય યાગના હમારા

કયા પુગ્તે હો કવસરી દિવસ ડા ડિસા,
 ય બાગ હમાગ હય વો મયખાના હમાગ
 માહશ મય ખયા લેગે નખી મુઝડો યે કહેડર,
 છેડા ન ઇમે ય તો હય દીવાના હમાગ
 કયા અય ફલકે પીગ તેગ ખરફ ડે હમ,
 બાહર તેરી ગરફિશ સ હય કાશાના હમાગ
 ક્યો સાકીય ગન્દુ તુ મેરી કન્તા હય દઅવત,
 તુઝસ ન બગ જાયેગા પયમાના હમાગ
 આકા હય નખી ઓર અલી અપના હન મવલા,
 મિલતા હુવા સલમા સ હય અકસાના હમાગ
 કુનહન હય વોલી કવસરી જો ખાડમે દમકે
 ઇસ વામ્તે હય બેસ કઠીગના હમાગ

હિદુ સહી મગર હું સના ખવાને મુસ્તુફા.

હિદુ મમઝ કે મુઝકો જલનમને દી સદા,
 મય પાસ જળ ગયા તો ન મુઝકા જલા સકા
 બોલા કે તુઝ પે ક્યો મેરી આતિશ હુર્ હગમ,
 કયા વજહા તુઝપે શોઅલા જો કાખ ન પાસકા
 કયા નામ હય તુ કોન હય મઝહબ હય તેરા કયા,
 હયરા હુ મય અઝાબ જો તુઝ તક ન જા સકા
 મયને કહા કે જાયે તાઅજજુબ ઝરા નહી,
 વાકિફ નહી તુ મેરે દિવે હક શનાસકા
 હિદુ સહી મગર હું સના ખવાને મુસ્તુફા
 ઇમ વામ્તે ન શોઅલા તેગ મુઝતક આ સકા
 હય નામ દિલુરામ તખલુસ હય કવસરી
 અબ કયા કહ બતા દિયા જો કુશ બતાસકા

ગંગાસે જો કિસલા લખે કવસર પહોંચ્યા.

રૂબાઈ.

કયા પહોંચ્યા મસીહા જો ફલક પર પહોંચ્યા
મકસુદ કો અપને ન સિકન્દર પહોંચ્યા
અલ્લાહો ગની કવસરી અયમા ચાલાક
ગંગામે જો કિસલા લખે કવસર પહોંચ્યા

શિક્ષાવત.

જસદમ દખાયા મુઝકો ગુનાહો કે બાર ને
મય શાક્યે ગુનાહ કો લગા કિં પુકારને
હસગતને આકે મુઝકો નુખુક દોશ ત્રિયાફર
ગહમત બડી કી શાક્યે ગ્વજે શુમારને
દેખા બનાકે જખકે મુહમ્મદકા હુસ્નો નુર,
મહેમુબ અપના કર લિયા પન્વર દિગારને
મુનકર નકીર કરને લગે ઉઝરો મઅઝિરત,
કિસકા લિયા હય નામ યે સાહબ મઝારને
હા, હા, નિકલ ગયા મેઝે મુલ મે અલીકા નામ,
મુશઝિલ કી મેરી હલ શહે દુલ દુલ સવારને
દુનિયા મે યે શુમાર ખિતાબાત આજતક,
શાહો કે પાય બાઅઝ મિગારો કિબારને
લેકિન ખિતાબ મુઝકો મિલા સખસે ખુબતર,
હસગત બડી કી જસકો હરેક શેહરિયારને
ગિદે ખગબ નાકીયે કવસર મુઝે કહો,
બખ્શા હય યે ખિતાબ શહે જુલફિકારને
હય નામ તિલ્કુરામ તખ્તુમ હય કવસરી,
ત્યગે હગમ કી સયર કી ઇસ ખાકસારને

હિંદુ કી બખશિશ.

મેલશર મય દી ફિસ્તોને ફાવડો યે ખખર,
 હિંદુ હય એક અહમદે મુસ્લકા મંદાગર.
 હય ખુત પગ્ગત અખરચે વો લેડિન હય નાઅતમા,
 અહમદ કી નાઅત લિખતા હય દુનિયા મે ખેશતર
 હય નામ દિ લુગમ તખલ્લુસ હય કવસરી,
 વે જાયે ઉન્કો ખુદ મય યા જનિયે સકર
 નુનતે હી યે મલાઈડાસે એક અનોખી માત,
 રુમાયા જુલ જલાલને જન્નત હય ઉરકા ધ
 અઘાહો અકબર એહમદે મુસ્લકા યે લિહાજ,
 કી હકને લુલકી સમે દુનિયા પે બી નકર.

હય પાયે મુહમ્મદ સરે દિલ્લુરામ.

નઈ નાઅત લિખખુ નયા સાલ હય,
 કે નવરોઝમે જબી ખુશહાલ હય
 ખુદા હય મુહમ્મદ હય ઓર આલ હય,
 સિવા ઇનકે જો કુન્હ હય જજલ હય
 સમન્દે કલમ કી દમે વસ્કે શાહ,
 નઈ હય રવિશ ઓર નઈ ચાલ હય
 હય નાઅતે નખી ઝિકરે પરવરદિગાર,
 કે યે તો અમલ હુસને આઅમાલ હય
 નમાઝોમે શહેકા તસવ્વુર રહે,
 કે યે હાલ હય ઓર વા કાલ હય
 ગસાઈ હય જુસ્કી દમે શાહ પર,
 વોહી સાહિબે જાહો ઇકબાલ હય
 પયખર કી ઉગલી કા હય વો નશા,
 ઝમે મેહ પે સમઝા જુસે ખાલ હય

૩૦ ત્યગે આકૃતકે ડયા વાન્મ,
 કે નામે મુદ્દમ્મ મેરી ટાત હય
 ગમે દીનો દુનિયા મુઝે કુજ નહી,
 મના ખ્યા શહુ કાગિમુલ ખાલ હય
 નહોં કુજ મેરે દિલ મય જુઠ શવકે નાઅત,
 કે હર હમન્તો હિર્મ પામાલ હય
 મય ઉમગત મય લિખતા હુ નાઅતે નખી,
 ખુદાએ જહાઝા ય અન્જાલ હય
 વન્કે ચન્દ હય નાઅત કે મેરે પામ
 ચેલી અપની પુજી ચેલી માલ હય
 હય પાયે મુદ્દમ્મ સગ દિ'નુરામ,
 ય નિસમત મેરે અન્જર ય તલ્લક હય
 મદીને કે આને લગે ખ્યાય રોઝ,
 મીયા કવસરી નેક યે માલ હય

મુઝે હકને પાનીહી પાનીમે રખ્યા.

મુઝ નાઅતને ગાદમાની મે રખ્યા,
 કે મઅઝકે ગીરી ઝખ્યાનીમે રખ્યા
 મય લિખતા ગદા નાઅત ઓર હકને શમ્મર,
 ડમર કા મેરી પાસમાનીમે રખ્યા
 નહી દખ્ખતિયાઝ અમન કી નાઅત ગોઈ,
 ચેલી શગ્ગ હમને જવાની મે રખ્યા
 દરે મુન્નુકા કી મીલે ગર ગદાન,
 નો ફિગ કયા હય સાહિમ દિરાનીમે રખ્યા
 મુદ્દમ્મ કા ખે સાયા હકને બનાયા,

• મુદ્દમ્મમે હરકે દાલ આખિય હય ઓર દિ'નુરામ મે અન્વય હય
 x દાલ-દલાલત દુનિયા

યે પહેલા નગા નકગે સાનીમે રખખા
જો ઝગા ડિડા રાહુ કી ગરે કમ કા,
ઝમાને ન નાજે કયાનીમે રખખા.

x x x x

ન કર આકતામે કલક ઇતના ગુરગ,
કે તુઝકોબી હય દારે કાનીમે રખખા
બજાલિર તુ જલતા હય પગ હયક તેગ,
નહી હિમ્સા માજે નિહાનીમે રખખા

રે રઝગ્ગે મુતુકા મુઝકા મખ્શા,
તુઝે મનઝિયે આસમાનીમે રખખા
તુ હય દર મદર ગરદિશે આસ્માસે,
મઝે હવકએ મહેગ્યાનીમે રખખા

x x x x

ન કર ગોર અય ખુલખુલે ગુલ પ્રસાના,
હય કયા તેરી ઇસ લતતગાનીમે રખખા
મય હુ નાઅતગો મેરા ડતમા બડા હય,
નહી કુછ તેરી હમ ઝખાનીમે રખખા

x x x x

ખુદાને કિયે જખકે તકસીમ રત્મે,
તો યુ સખકો કિર કદદાનીમે રખખા
કે આદમ કો કખરે મલાયક બનાકર,
છન્હે જન્નતે જલ્લેદાની મે રખખા
બડી ઉમ્મ નુહે નખીકો અતા કી,
સલામત જો તુકાસે પાની મે રખખા
ખિઝર કો દિયા અશમએ આખે હયવા,
બરહીમ કો બાગખાની મે રખખા
દિયા હુસ્ન બે મિસ્લ યુસુફ કો ઉસને,

સુલયમાન કે હુકમરાની મે રખ્યા
 દમે ઝિદગી બખ્શ હસા કે બખ્શા
 તો મુસા કે ખુશ લનતગની મે રખ્યા
 ગઝ સખમે અગ્વલ ખુદાને બિલ આખિર,
 મુહમ્મદ કે યાગને જાની મે રખ્યા
 મેરે મુહમે મનઝુમ્મી નાઅતે અહેમદ,
 મુઝે ફર્ રખુલ લિસાની મે રખ્યા

x x x x

જરા નકશએ નાઅત કે કર નઝારા,
 હય કયા નકશે બેલઝાદો માની મે રખ્યા
 બહારે ગિયાઝે સનાએ નખી ને,
 દહન કે મઝે ગુલશિશાની મે રખ્યા

x x x /

નખી કે હુએ નાઅત ગા દા બરાબર,
 કે દોનો દા એક મહાખવાની મ રખ્યા
 હ હસ્સાન પહેલા તો મે દુસરા હુ,
 નહીં કેડે અગ્વનમે સાદામે રખ્યા
 ખુદાને દમે મોખી મહેકિલ અગ્વજી,
 મુઝે બઝમે દિદોગ્ગાનીમે રખ્યા
 ઇમે સયર દિખલાઇ દસ્તે બ્યા કી,
 મુઝે ગઝ બેહરે મઆનીમે રખ્યા
 અરબમે વો સહેગએ કુદરતમ પહોચા,
 ઇમ રેગહી કી ગ્વાનીમે રખ્યા
 મે યબબમ આયા કવસર પે યારો,
 મુઝ હકને પાની હી પાનીમે રખ્યા
 લિખી કવસરી ઉમ્મર હમને નાઅતે,
 ન દુઝ ઓર ગમ ઝિદગાનીમે રખ્યા

ગુલ હુવા હિંદુલી મહેબુબે ખુદાકે સાથ હય.

કવસગી નનહા નહી હય મુસ્તુફાકે સાથ હય,
 જો નખી કે સાથ હય વો કિબગિયા કે સાથ હય
 ઝિમલિયે ફિર ફરખે આઝાર હે અશગરે કવમ,
 ઝિમકા કયા કર લેજે જો ખયરલ વગાકે સાથ હય
 ફર નહી હસગત યદે ખયઝા ફી મુઝકો અય કવીમ,
 હાથ અપના દામને આલે અખાકે સાથ હય
 ધન કિશાફે મુફ દુઆ* પેગે અહમમે કયા હઃ
 મીમે અહમદ હય કે જો મેરી દુઆકે માથ હય
 નહમતુલ લિલ આલેમો કે હશમે મઅની ખુલે
 ખાક માગી શાફએ ગવજે જઝા કે સાથ હય
 લેકે દિલ્લુ રામ કેા હઝગત ગયે જઝતમે જબ
 ગુલ હુવા હિંદુલી મહેબુબે ખુદાકે માથ હય

કાતહે ખયતુલ મુકદ્દસ તેરા હય બેશક લકમ.

યા ઝિમર કારકે આઝમ તેગ વાજીમ હય અદબ,
 શમિલે યારાને એહમદ તુબી હય અય હઃ તલમ
 બે ગુમા સાલારે આદિલ ખાસ તેગ હય ખિતાબ,
 કાતહે ખયતુલ મુકદ્દસ તેગ હય બેશક લકમ
 રમ ઓગ ધગનસે તુને લિયા બાજ ઓગ ખિરાજ,
 હય બજા તુજકો કહુમે ગર સુલયમાને અગબ
 જોરે બાઝુ તેરા બતલાતે હે કુફા ઓગ દમિસ્ક,
 તેરી હિમ્મત ફી ગવાહી દેતે હય શામે હલખ
 રવનકે ઇસલામ તેરે એહદ મે અયમી હુફ,
 એહલે આલમ કી નિગાહોસે ગિરે અદયાન મખ

* દુઆમે મીમ મિલાને સે મુદદુઆ મન જાતા હય મેગ મુફ
 દુઆ યેહી હય કે મીમે અહેમદ મેરી દુઆ કે સાથ હય કવસરી.

મિલે તે બચા કેા તુને આશકારા કર દિયા,
 તુને કયલાયા નબીકા દીન ઓર હદીમો અફમ
 મુરશિદે કામિલ નબી હે, તુ મુરીદે બા સકા,
 ક્યો ન હો ફિર જાત તેરી ઇઝઝતે દીકા સમબ
 તુભી હય સરદાર એક મિન જુમલએ કવમે કુરેશ,
 ખાનદાને ફુતુશમે મિલતા હય તેગ નમબ
 પદકે કલમા તુ બના ઉસનડત અલમફકા ગરીબ
 કર્ઝ અફા મુસલિમ દિયા ડગ્તે થે મબ છુપછુપ કે જબ
 તેરે ઇમાસે હુધ વો તઝવીયત ત'સલામ યા
 હર તરફ દેને લગે મુસલિમ અજાન રોઝો નમ
 મહેમ તેગ હય બગાયે દોસ્ત જુલકે કિરફિગાર
 કેહેર હય ડહહારગઢા બહેર અફુ તેરા ગઝબ
 સાલહા ખુશીફ ને દુઝા જમાને મે મગર
 એહવે આલમમે મિલા તુઝસા મુફતબિર ઓર ડગ
 તેરી જાને મમલેકતકા હો નહી સકતા બ્યા,
 તેરી તરહે અફલકી તવસીફ મય હય બદ લખ
 અનવરી લિખ લિખ કે શાહોકે કર્સીફે ખુશ રહા,
 ડવસરી કેા હય તેરી મદદત અગાઇ મય તરબ

યાદ કરતા હય તેરી રફતારકે યોરશલમ

યા ઉમર ફારુકે આઝમ અય અમીરે બા કરમ
 તેરી હયબનસે દિયા સર સરકશોને ડગ્તે ખમ
 દુગમનાને દીને સરમફ તુઝમે આજુઝ આ ગયે,
 શિર્કીકા હરતીયા તુને ડગ દિયા બિલકુલ અફમ
 મફતિખર તુઝમે ગહા તખ્તે ખિલાકત દેહેર મે,
 તુને હરએડ મુકમે ગાહા શરીઅતકા અલમ

વાદીએ બચતુલ મુકસ હય તરા તફરીહ ગાહ,
 યાદ ડગતા હય તેરી રફતાગેન યોગ્યલમ
 તાજે જિસગકા તેરે કદમોન ક્યા ક્યા નાઝ હય,
 હય દુરફરી કાવયાની પર તેરી ગરદે કદમ
 હા ગયે બુતખાને તેરે શોરે હયમતસ ખરામ,
 ફિર ગયા આતરા કદો પર તેરા સયલાખે હશમ
 પરત તુને કુ દિયા અરજ અઝીમે રમકો,
 હા ગલ દીલી ખિનાય કમર હરકુલ એકદમ
 જા કિયા તુને, કિયા ઇસલામતો ખાતર મરજ,
 તેના દમની બબદે ખતમુલ મુસલી હ મુગતનમ
 હદદ રાએ પાઠ ગરી તુને કી ફરજદ પર,
 મર ગયા ખટા જવા ઝાર કુલ ન થા તુઝકા અલમ
 ઝગ દતા હય તુઝ સાલારે આદિલકા લકમ,
 અદલ ભી ખાતા હય તેર કવલે ફયસલકી કસમ.
 તેરા વા છુપ છુપક ફિરના રાખકો બેહરે અદલે દાદ,
 હય રદયત પગવરીકા એક બુરહાને અતમ
 તેરી રાયે અકસ વહાયે કિબરિયા હોતી રહી,
 તુઝકો કરતે થે નખી અકસર કઝાયા મે હકમ
 ગા તરે કબજે મય બચતુલ માલકા કુલ માલ થા,
 પાય કર ઇટ અપના તુ ભરતા રહા લેકિન શિકમ
 સિદક દિલસ કવસરી તેરા સના ખવા હય મુદામ,
 'યા ઉમર' હય આબકલ ઉસકા વઝીફા દમ બદમ

તસબીહ બી હય હાથ મય અગર મુલકિકારલી.

ખારા ઇમમ, ચારદાલ માઅસુમ પજતન,
 ફિર અશરએ મુખશીંગા ઝોર ચાર ચાર લી
 ઇન સખ મય જા શરીક હય વો હય અલી ફકત,
 મબસે ભુદા હય અગર હય સખ મય શુમાર બી.

હિજરતડી શબ થા બિસ્તરે અહેમદ પે મહેવે ખ્યાબ,
 એક શમમય જનશી બી બના જનિસાર બી
 નામાદ બી નમીકા વો નફસે નમી બી હય,
 યે મસઅલા હય સેહેલ બી અર પેચ તાર બી
 મુશકિલ કુશાએ ખરક હય અર કાકા કશ હય વો,
 બે ઇખતિયાર બી હય વો અર બા ઇખતિયાર બી
 વકતા વો ઝોહોદ મય હય શુજઅન મય ફર્દ હય,
 નમખીહ બી હય હાય મય અર જુલફિઝાર બી
 અરનાહો અકબર ઉમ મેરે મવલાકી શાને પાઠ
 મઝહુર બી હય અર રહે દુલદુલ સવાર બી
 હુમે અલીમે દિલ હય ગની ફકરો હિસર મય,
 હય કવસરી ગરીબ બી અર માલદાર બી

દિલો જાકા આરામ નામે અલી હય

ગ્વા હુસ્મે દો ઝમ નામે અલી હય,
 દિલો જાકા આરામ નામે અલી હય
 વતીકા હય ઝહિફા યે હુમે આઝમ,
 મુજાદિદી મમસામ નામે અલી હય
 ફસી નામસે બહતા હય જયગે ઇમા,
 તરકકીએ ઇમલામ નામે અલી હય
 હય મરશ્હાર હુસ્મે બુઝુર્જાને મિલત,
 મયે હકકા વો જામ નામે અલી હય
 મુલિમકો નજાત ઇમસ હોતી હય હામિલ,
 અદુ કે લિયે હામ નામે અલી હય
 મલા દલ ગદ લેતેહી નામે હયદર,
 કે રાહત કા પયગામ નામે અલી હય
 કહુ કવસરી જ્યા મય ઉરકે ફઝાયલ,
 ખુદ અલ્લાહકા નામ નામે અલી હય

ઝાને અકદસ હય તેરી જાને જહાને મુસ્તુફા.

યા અક્ષીયે મુસ્તુફા અય ગઝદાને મુસ્તુફા
 મુસ્તુફાકે ખઅદ તેગ હય મઝાને મુસ્તુફા,
 જરગ મવલા મુસ્તુફા હય ઉરકા મવલા તુ ભી હય
 દોસ્ત રખતે હય તુઝે સગ દોસ્તાને મુસ્તુફા,
 શવહરે ઝેહરા હય તુ મત્લે અલા સલે અલા
 તુઝસે કાયમ હય જહા મય ખાનદાને મુસ્તુફા
 હય હસન ખુરશીદ તેરા હય ડમર તેગ હુસયન
 યે હય ઝહે મુસ્તુફા અબ વો હય જાને મુસ્તુફા,
 લેહમકા લેહમી તુઝે અકસર મુહમ્મદને કહા
 નફસે પયગમ્બર હય તુ હસ્મે ખ્યાને મુસ્તુફા,
 હય તેગ દીદાર દીદારે હમીમે ઝુલ જલાલ,
 તેરી કરતે હય ઝિયારત આશિકાને મુસ્તુફા,
 તુ હય બાબે મુસ્તુફા અબર મુસ્તુફા હય શહેરે ઇલમ
 બે તેરે ક્યોકર મિલે ફિર જાસ્તાને મુસ્તુફા,
 કઅબઅે ગબ્બે જહા તેરી વિલાદતગાહ હય
 પાડ અબ તાહિર હય તુ મિરલે દહાને મુસ્તુફા,
 તુર તેગ તુરે એહમદ, તુરે એહમદ તુરે હક
 શાન તેરી શાને હક હય યા હય શાને મુસ્તુફા,
 ભર ગયા ઇન્મે લદુન્ની સીનઅે પુર તુર મય
 જબ કે તુને મેહેદ મય ચુસી જ્યાને મુસ્તુફા,
 તુઝમે આધને અદબ સીખે હય ઉસ્ને કબ્લે ખલક
 ક્યો ન ફિર રહુલ કુદસ હો પાસખાને મુસ્તુફા,
 જસ તરાહ ખુરશીદ તાબા સે મુનઝર હય ફલક
 ઇસ તરાહ રવશન હય તુઝસે આરમાને મુસ્તુફા,
 હામીયે મિલ્લત હય તુ અય ખુસરવે ખયખર શિકન
 હો ગયે અબદુમ તુઝસે દુશમનાને મુસ્તુફા,
 ખિસ્તરે ખયરૂલ વરા પર સોયા તુ હિજરતકી શખ

ખવડ મય તુ મન ગયા દાડવ અમાને મુસ્તુફા,
 તેરી તયગે કુરુ કરા ઇમલામકી પહેલી બિના
 તેરા હાથે પાક હય ફયજે લિસાને મુસ્તુફા
 અય વસીયે મુસ્તુફા તુ મામિનુવ ઇમલામ હય
 ઝાતે અકફસ હય તેરી જાને જહાને મુસ્તુફા
 તેરી શમશીરે દમકી આમે નુસરત કયા કહુ
 જસમે હય સગ સજ્જ અબ તક જોસ્તાને મુસ્તુફા,
 ખનદકો બફરો ઉલ્હ મે તુ તને તનહા લકા
 નેગ દમ જોયા થા એક ફવજે ગિગને મુસ્તુફા,
 ચુમ લેતી થી ફરેગ નુસરતે રવર દિગાર
 જમ ઉલ્હતા થા વિગા મય તુ નરાને મુસ્તુફા,
 ફવસરી કે કામ દો હય એક હય લેગિન મઆવ,
 હય મનાખવા નેગ જે અગર મદદ ખવાને મુસ્તુફા

ઉમ્મ ભર જિકરે શહીદે કરખલા કરને રહે.

પુછા જળ્ય હડતે કે તુમ દનિયા મય ડ્યા ડગ્ને રહે
 ફેદ દિયા ખમને, સનાયે મુસ્તુફા કરને રહે
 મદ રેદને દીનકે કયો કામ અઅદજ મુસ્તુફા,
 મુગકિલે ઉમ્મતકી હલ મુગકિલ કુના કરને રહે
 નહ ન હાથ આયા ઉન્હે મહેનત ગઈ બગ્યાદ મબ,
 જે અલી કો છોડ કર યા ખુદા કરને રહે.
 ના દિખાઈગે વા મુ અપને નખી કો હમ્ર મય,
 ન કે આજુગદા દિલે ખયડલીસા કરને રહે,
 અરાકિયા મય અગર એલ્લે ખયત મય જે ફક હય,
 ના જફા કરને રહે અગર જે દુઆ કરને રહે
 હજગત શખીર દીને મુસ્તુફા કે નામ પ,
 નુમ્મે તા અમર ખરચો કો કિના કરને રહે
 મઆરિત ટેહને હય હમકો બુખ અગર ગમ મય હુમયન

ઝેરે ખનજર બી નમાઝે હક અદા કરતે રહે
તગ દસ્તી મય, ડગખી મય ગરજ હર હાલ મય,
છપતિયાર એહલે મક્કા મધ્યો ગઝા કરતે રહે
કવસરી ફિર કબ મય ડ્યા હોતી ઇઝા જખ કે હમ,
ઉત્તર ઝિઝે શહીદ કરખલા કરતે રહે

જન્નતુલ બકીયા.

ડ્યા જન્નતુલ બકીયાકી શાને રખીઅ હય,
ખુરજે ફલક હરએક મઝારે બકીઅ હય
છપ જાયે અર્ધ જીસ્મે વો દામન વસીઅ હય,
યાગ મહીને સયરે બહારે રખીઅ હય.

ખુરજે નહમ બેહામિ થેહી અરજે પાક હય.
કલ્લુલ બસર યહી કી ઝમાનેમે ખાક હય

મદફુન જો યહા હય વો ઝમસે હય રસ્તગાર,
તજખ કા કુછ અઝાખ ન મરકદકા હય ફિશાર.
બરઝખ જ હય ઝમાના યહા મવસમે બહાર
જન્નત કે નુરકા હય ઇસી ખાકપર કરાર

મમમ દુકાન દુર હય દુનિયાએ જિન્ન કી
મરહદ મિલી હુઈ હય ઇસીસે બેહિસ્ત કા.

હય જન્નતુલ બકીયાકી જન્નતકા જુસ્તુબુ,
મટ્ટી કે ઇત્ર મય બી બસી હય યહી કી બુ
હમ ખાકે પાક કી હય દો આલમ મય આજર,
ઝમઝમ કો ઇસકી ચાહ હય કવમર કો આરજુ

ઝરરા હય આફતાખ હસી અરજે પાક કા
સન્કા હય યે તમામ જુજુર્ગો કી ખાક કા

મટ્ટી મ ઇસકી મટ્ટી જુજુર્ગોકી હય મિલી
હુન્મત હય ઇસકી પૈશે ખુદાવંદે એઝહી
મુસ્તાક ઇસકે રહેતે હય કુદસી વ જન્નતી
ઇસકી હવા કે ઝોકે હય ખુલદી વ કવસરી

પડતી હય ઇસપે ચરમે અમલ જીવનની
 ઇસ ખાક મય સદા હય મયે સલસખીલ કી
 હય ઇસ ઝમી કા પેશે ખુદા મરતખા બડા
 લિખખા હય એક કાફિરે સદ સાલા ને મરા,
 ગુઝરા જનાઝા પાસસે હિસ શખસે ગયર કા
 ખાકે બકીયા ઊડકે ફકન પર ગિરી ઝન

દોઝખ મય ખાકે પાક કા જના મહાલ થા
 કાફિરે કા બાગે ખુદદ બી પાના મહાલ થા
 કેહતીથી ખાકે પાક કે નાજી તુ હો ચુકા
 કેહતાથા કુક લે કે જહન્નમ મય જાઉગા,
 કુક અવર ખાકે પાક મય ઝગડા ને ચુ પડા
 આખિર ખુદાને લુત્ફસે જિદા ઉસે ડિયા

આઈ નિદાયે ગયખ કે કયા પેચ પડ ગયા
 કલમા તુ પઢ કે તેરા નસીખ આજ બડ ગયા
 કલમા પઢા નખીકા ને બખશિશ કી ચાહ મય
 તખરીફ હો ગઈ વહી જુમી ગુનાહ મય
 મકબુલ હો ગયા વા હુઝુરે ઇલાહ મય,
 રસ્તા મિલા બેહિસ્તકા દોઝખકી રાહ મય

ઉસકો ન ફિર હવા ફુઈ દુનિયાએ ઝિસ્ત કી
 મુદતે હી આખ ખુલ ગઈ ખિડકી બેહિસ્ત કી
 મરને કે ખઅદ કયા હુવા હકે ઉસપે મેહેરખા,
 આઈ બહાર ઉમકે ચમન મય પમ અઝ ખિઝા
 હય જન્નતુલ બકીયા કી રેહમત ચે બે ગુમા,
 હા જન્નતુલ બકીયા બી જન્નત કા હય નશા

ચે અરઝે પાક આફતે દુનિયાસે પાક હય
 કયોકર ન પાક હો કે બુઝુર્ગો કી ખાક હય
 હય જન્નતુલ બકીયા બુઝુર્ગો કી વાદમાર,
 હય એહલે બયતે પાક કે અકસર યહી મઝાર

ઝંખે જનાબે ફાતિમા એહરાકે મય નિસાર,
જમપર હય ઉસકે ફઝલો ફઝાયલત જન હિસાર.

શામિલ બે ઇસ્મે ખાક હય આલે રસુલ કી
ઇસ વારને ખુદાને યે હુરમત કેબુલ કી
એ હસન યહી હય નહીં ઇસ્મે કુછ કલામ,
ઝયનુલ અબ્બા કા ખઅદ કઝા હય યહી કયામ
મદ્દુન યા હય બાકિરો જઅફર સે બી ઇમામ,
કુછ અન્નર બી હય તુગ્થતે સાદાતે નેક નામ

અસહાબે મુન્તુફા બી યહા દફન અદ હય
કબ્રોસે જીનકી ઇસકે મરાતબ બલદ હય.
ફેહતે હય સઇયદા કા યહા હય જહા મઝાર,
ફુરસીઓ અર્શ ઉસકી ફઝીલત પે હય નિસાર
મયદાને હથ હોગા ઉસી બા સે આશકાર,
બિન્દેમા વા પે તખ્તે ખુદાવદે રોઝમાર

દરબારે જુલ જલાલ મકામે બકીઅ હય
કયા જન્નુલ બકીયા કી શાને રશીઅ હય
સબ કુન્હ યે ફાતિમાકા તસદ્દુક હય બે ગુર્મા,
વગ્ના કબી યે ઇસિપે મઝારે મહુદીયા
ઝંખે જનાબે ફાતિમા કે અદ હય નશ્આ,
જીનમે સે ઇમ જમાબી અલામત હય કુછ અયા

અમલબ યેહી હય કબ્ર યહી હય ભુતુલ કી
યા પાસ હય રસુલ કે બેટી રસુલ કી
કયા બઝમતર રસુલ કી શાને જલીલ હય,
બાબા રસુલે પાક હય દાદા બલીલ હય
ઇમાબી એક જીનકી સિફા કા અલીલ હય,
અબ એતિકાદ કયો તુઝે ફિકરે દલીલ હય
નુરે દિયે ફલક દરે એહરા કી ખાક હય
પહતા ફુરદ ઊમરે ખુદાવદે પાક હય

તકલીબ શેઅર મય તુઝે હરદમ વેહી હય ધુન
 મદહિલ ફાએલા તો મફાઈલો ફાએનુન
 શાહોકે વરફો ઝિકમય ખોલા હય ઝયો સાખુન,
 હા આલે મુસ્તુફા કે મનાકિબ ઝરા તુ સુન
 પાસા વો કિસને પાયા ને પાયા ખુતુન ન,
 ફરમાયા કિસકો ઉમ્મા અબીલા રસુલ ન
 હઠકા બહારે બાગે તુખુવત હય ફાતિમા,
 કીનત દહે મકામે ઇમામત હય ફાતિમા
 કવસર હય જીસકી કમર વો કસરત હય ફાતિમા,
 નકદે બહાયે ખિલઅને વહેદત હય ફાતિમા
 તવહીદે કિર ફિગાર જનામે ખુતુલ હય
 અસલી ધુરૂઅ અઝર વો ફુરૂએ ઉસુલ હય
 મઅસુમા હય કે હુરમતે હવા હન ફાતિમા,
 દુનિયા મય શાહઝાદીએ દુનિયા હય ફાતિમા
 ખાતુને ખુદ, મરિયમે ડુબરા હય ફાતિમા,
 સિદ્દીકા હય ખુતુલ હય એહગ હય ફાતિમા
 મમ અવરતોમે અયસી ફઝીલત કિસીઝી હય,
 બેટી નબીઝી અઝર વો ઝવળ અલીઝી હય
 હિમુલ હસન હય માદરે શખ્સીરે ખુશ શિઆગ,
 અલ કિસા વો હય જદદએ સાદાત બા વિકાર
 ત્યા મુઝસે અમ ફઝાઈલે ઝહેરાકા હો શમાર,
 ખુશ જીસસે ફાતિમા હય ખુશ હિસસે કાફિગાર
 બદી લી હય ખુદાકી વો તુરે ખુદા લી હય,
 વો અશગ ફુન્નીસા લી હય ખયરૂનીસા લી હય
 બાબા હય વો કે ખતમે ગસુલ જરકા હય લકબ,
 શવહર ઇમામે હર હો સગ સમયદુલ અરબ
 બેટ હસન હુસયન હય ખાદિમ હય જીનકે સબ,
 જુઝ કારે ખયર જીનકો ન દુનિયા મય થી તલબ

શવહર સખી હય ખુદ જી મખી હય પિસર સખી,
 વ'લાહ ફાતિમાકા હય મય વન્કા ઘર મખી
 આઠ હય કિમકા આદરે તતહી- યે કહે,
 ઇશ્કતકા મુલક દિસકી હય જાગીર યે કહે,
 મનજુર હકકા કિસકી હય તવકીર યે કહે,
 ખેડે હય કિમકે રાખ્ખરો શખ્ખીર યે કહે

તકરીમ કિમકી વગમે જનામે અલી ને કી,
 તઅઝીમ કિમકી બગસરે મિન્નમ નમી ને કી
 લિખ્ખા હય યે કે જન્મ્યા થે અમહામે માવફા,
 વહીયે ખુદા સુનાને થે મિમખર પે મુગ્તફા
 સિન તીન સાલકા થા જનામે ખુતુલ કા
 મમજુદ મય ખેલતી હુમ આર્જ વો બા મફા

ખેટીકા આપ દેખકે શાદા બડે હુએ,
 તઅઝીમે ફાતિમા કે લિયે ઉઃ ખડે હુએ
 અસહાયને જો દેખા યે ઉલદન કા માજર,
 કી અર્જ યા નમી હમે હયગત હુમ સિવા
 અબલાગ છોડકર અદમે ફાતિમા કિયા,
 ગબરો યહુદ તાઅન કરીજે વો બગમલા

ખે ચયન હસ કેદર હય જો બચ્ચોકે પ્યાર મય,
 તબલીગ કર સકેગા વો કયા રોઝમાર મય
 યે સુનકે દુરદિશા હુએ યુ બાદશાહે દી,
 ખેટી સમજકે અપની મય હ-ગિઝ ઉઃ નહી
 તવહીદે ખુલ જલાલ હય ખેહરાયે મિલયકી,
 વહેફતકા પાસ કરના હય એક ફરજે મુરમેલો

તવહીદે હકકા દિલ યે અસર જબ બડા હુવા,
 એહકામે વહી છોડ કે મય ઉઃ ખડા હુવા
 પયદા ખુજુર્ગ હોગે વો જતને ખુતુલ સે,
 દુનિયાકા પાકા સાદ કરીજે ખુહુલ સે

માહિર વો હોગે જુમ્લા પુરો ઉસુલ મે
 કામ ઉનકો હોગા દીને ખુદાઓ રસુનમ
 સગ્ગો કટાકે દીનકો કાયમ કરીગે તાહ
 અવર ભુકે પ્યાસે ગહે ખુદામે મનીગે તાહ
 યે રમ્ઝ સુનકે હો ગયે અસહામ મુતમદ્દિન
 પઢતે લગે દુરૂફ જવા અવર મન મુમિન
 કેહતેથે બારમાર ચેહી હુરો ઇન્મો જન
 સતે અલા મુહમ્મદવ આલે મુહમ્મદિન
 યે જસકી હય સના વો સિપુરદે મકીઅ હય
 કયા જન્નતુલ બકીઅ કી શાને રશીઅ હય
 હોગા જો રવઝે હશ્ર જમાને મય આશકાર,
 મખકો મિલેગા હુકમે ખુદાવદે રોઝગાર
 સબ અપની અપની આખે કરે બદ એકબાર,
 ઉકતી હય અપની કમ્મસે જેહરાએ બા વિકા-
 જબતક ન યે બેહિસ્ત મય પહોચે બકીઅ મે,
 ખોલે ન કોઇ આખ ચરીફો વજીઅ મે
 અલ કિસ્સા ઉકે કાનિમા અપને મઝર સે
 યુ ફિર કરેગી અર્જ વો પગ્વરફિગાર સે
 બેહતર બકીઅ મુઝા હય બાગો બહાર મે,
 મેહફુઝ યા રહા હુ અઝાબે દિશર મ
 છોકુગી મય ન ઇસકો મુકે ઇસસે પ્યાર હય,
 આયન્દા તુ ખુદા હય તુજે ઇખતિયાર હય
 ફનાયેગા ખુદા તેગી અઝી કુબુલકી,
 બેટી હય તુ હમારે મુહમ્મદ રમુલ કી,
 ફિર હુકમે હક યે હોગા નહીં બાત તુલ કી,
 જન્નત મિલી બકીઅસે ખાતર ખુતુલ કી
 તખના રયાઝે ખુદકા અઝે બકીઅ હય
 કયા જન્નતુલ બકીઅકી શાને રશીઅ હય

ઉરદુ ઝમાન અંર ગુજરાતી હુરફી કિતાબોંકા મુખતિસર ફેરિસ્ત મઝહબી કીતાબે

અરકાને ઈસ્લામ-ઇસ નામકી એક કિતાબ હાલહી મય જડે ગુજરાતી હુરફમે ઉમદા મુફ્દ કાગઝ પર છપવાઇ હય જુસ્મે પાંચો વલમે, હમાને મુફ્દમલ, ઇમાને મુજમમલ, અરબી ઓર ઉરદુ તરજુમે કે સાથ ગુજરાતી હન્દમે લિખે હે, વુજુહી નીયત ઓર ઉસ્કી પુરી તરકીબ ઉત્કે ફર્જ મુન્નત વમયગ ઓર મુસ્લ ઓર તયમ્મુમ કી નીયત ઓર ઉમ્કે તરીકે, દીનબરકી પાચ વક્ત કી ૪૮ નમાઝોકી અગ્બી નીયત ઉરદુ તરજુમેક સાથ ઓર નમાઝ પઢનેકા મુફ્દસીલ તરીકા, પવ સિપારેકી સુરતે જડે હુરફમે અલફાઝકી અદાયગી કે નશાનાત કે સાથ લિખી હે અતહમયાન, દુઆએ કુતુત, દુઆએ માપુરા ઓર દીગર દુઆએ દરજ કી હે અલાવા જુમા, તગવીહ, તહજજુફ, ઇદેન, જનાઝા, મુસાફર, બીમાર ઓર અવરતોકી નમાઝોકા હાત લિખા હે ઉમ્કે માઅદ રમઝાન શરીફ કે રોઝોકા મુફ્દસલ હાલ, ઓર ઝકાતો હજ કે મસાયલ દરજ કિયે હે કફન હફન કે અવાવા મુરદોકા નહેલાનેકા તરીકા બી લિખા હે. મુખતિસર ચે કે ઇસ કિતાબમે ઇસલામકે પાંચો અઝકાનકા હાલ દરજ હે, જે ઉરદુ અરબી ઝમાનસે ના વાકિફ મુમલમાન લાખ્યોંકે લિખે નિહાયત ઝુઝરી હે

નમાઝ વગયરા કે હાલાતમે અયસી સેકડો કિતાબે સિર્ફ તીબરતી મુનાફ્ફે લિયે સેકડો મયર અકવામ લોગોને છપવાઇ હે મમર ઉનમે જે શુમાર ભુલેહે જુસ્સે ફાયદે કે ઇવઝ વુકસાન હોતાહે, હમને તિબરત કે સાથહી ભુલે ન રહેને પાયે ઇસકા મુમકિન અપવાલ રખા હે કીમત સિર્ફ છે આને,

જે માલદાર હઝગત ઇસ કિતાબકો નમાઝસે નાવાકિફ મુસલમાન-લાખ્યોંમે મુફ્ત તકસીમ કરના ચાહતે હો. ઉનકે લિયે જિદા ઓર મવાબે જરીયા હે હમ ઉનકો બહોત કમ કીમત પર દેઝે.

હાદીયતુલ મુસલેમીન-નમાઝ, રોઝા, વુજુ, ગુન્લ વગયરાકે
જુરરી મમાયલ વાલી મશહુર કિતાબ હય, દુઆએ ગળુલ અર્શ
દુરદે અકમર, કસીફએ ગવમીયા, દોઆએ સુરયાની વગયરા બોહોત
વઝાયફ હય કીમત છે આને

વઝાયફે કાફિરી-ઇમમે અયસે વઝીફે હય કે જુરકે પદનેમે
તમામ મુશકિલે આસાન હોતી હય, રોઝી રોઝગાર મય બરકત
ઓર તમામ દીની દુન્યવી ફાયદે હાસલ હોતે હે કીમત ૦-૮-૦

દવલતે બઝવાલ-ઇસમે એકસો મસાએલ અયસે હય જીત
પર અમલ કરનેમે મુશ્કીલી દુર હોતી હય કીમત ૦-૮-૦

મુન્શિદ કાનિલ-મુરશીદે કામિયકી પહેછાન ઓર ખુફાકી
જુરતકે હુપે હુવે ભેદ માનુમ કરને હો તો ઇસ કિતબકો પદો
કીમત આઠ આને

સુરએ કાફર-એ ડુગને શરીફકી એક સુરત હય, જુમાકે રોઝ
પદનેકા બહોત મવામ હય, કીમત ચાર આને

પજસુરા-(અમનાફ કે માથ) જે લોગ ડલામે ઇલાહી પદનેકા
શવડ ગખતે હે ઉનકો ખુશખબર હો કે દસમે સુરએ યાસીન સુરએ
ફતેહ, સુરએ અર રહેમાન સુરએ વાકેઆ, મુન્એ મુન્, સુરએ મુઝમ્મીલ,
સુરએ નખા, ફઝાયલકે માથ દરજ હે ઓર અસ્માઉલ હુન્ના ફઝાયલકે
માથ ઓર ગમુવે પાક મલક કે નામ બી ફઝાયલકે માથ દરજ હે
તખ્તી છોટી જેબમે રેહ મકતી હય જુદ મધી હુઇ હય કીમત
આઠ આને

મજમુએ ખુલ્લ-ઇમમે જુમાકે રોઝ ઓર ઇન્કે રોઝ જે
ખુલ્લે પદે બાતે હય વો દરજ હય, ઉમદા નસીહતોકા બેમહા
ખઝાના હય કીમત દસ આને

ડકનેદીન-ઇસ લા જવાબ ઓર બે મિસ્લ કિતાબમે તમામ
ફિકેહકે મમાયલ સવાલો જવાબમે દરજ હય ફિકેહકી બડી બડી
મુસતનદ કિતાબુ કે હવાયોકે સાથ તમામ હિસમકે મસાયલ ઇમમે
લીખે હય કોઇ મસઅલા અયસા નહીં કે જુરકા હાલ ઇસ્મે ન હો
ગયા ઇમકે મોઅલ્લીફને દરિયાકો કુએમે લગદિયા હય એક કિતાબ મજ-
વાહર આપ અપને પાસ રખીએ કિસી મોલવી સાહેબસે કોઇ મસ-

અક્ષા દરયાફત કરનેકી આપકો દાબત ન ગહેની બલકે હઝારોકો
આપ કાયદા પહોચઈગે કીમત ૧-૮-૦

રાગીકી શાદી-ઈમમે બેવાહ ઓગ્તોકો દુમરા નિકાહ કરનેકી
તાગીદ ઓગ્ત દિનક બારમે બે દીસે હે ના લિખી મઠ હય.
બહેત શખ્મ અયસે હય કે દુમરા નિકાહ કરનેમે અયમ સમજતે
હંચ ઓગ્ત અગર કિમીન કિયાબી તો ઉસ પર લાઅન તાઅન કરતે
હય. આપ નમ કિતાબકો દેખીએ ઓર બટકે હુવે ભાઈઓકો રાહ
પર લાગ્તે કીમત ૦-૪-૦

મેઅગજ નામા-ઈમ કિતાબમે દોજહાકે મગરા હઝર
ગનાબ રમુલે મકબુલ સલ૦ કી મેઅરાબ શરીફકા હાલ દરજ હય
આ હઝરત સલ૦ ને જન્મત દોઝખ ઓગ્ત અર્થે મોઅવ્લાકી બે
મયર કી હે ઓગ્ત વદાકે અજબો મરીખ દાલાત દેમે હય ઉમદા
હાલ દરજ હય કીમત ૦-૩-૦

તુરનામા-મશહુર દીની કિતાબ હય નિહાયત મહી છપી હે
કીમત ના આતે

મજમુએ મદદયાત-ઈસમે હઝરત પયગમ્બરે ખુદા સલ૦
કી શાન મુબારકમે ઉમદા કસીદે હય ઓર રમઝાન શરીફકી આમદ
અલવિદા ઓર દીગર મુખતલિફ નઝમે હય કીમત ૦-૮-૦

બાગે રમુલ-ઈમમેબી હઝરત સલ૦ કી શાન મુબારકમે
નાઅતીયા કલામ મદદયાત, કસીદે વમયરા ઉમદા લિખે હય
કીમત ૦-૮-૦

તોહફતુલ મુશતાક-ઈમમે દોઆએ મબુલ અર્શ, હદ શરીફ
અગર વમયરા દરજ હય કીમત ૦-૪-૦

રાહબરે ખિલવત-ઈસમે નિકાહ, તલાક, મહેર ખંદતકે મસા
યલ ઓર સોહબતકે આલખ લિખે મએ હય ઉમદા કિતાબ હય.
કીમત ૦-૬-૦

કરીશમએ કુદરત-ઈસમે ખવાબકી તાખીર, ફાલનામા,
ઇલમે કયાફા વમયરા દેખનેકી તરકીબ હય કીમત ૦-૬-૦

ઝિન્દા કસમાત-એ તાવીજાત ઓર અમલીયાતકી કિતાબ હય
ઈસમે માફખત, અદાવત, મોહીની, જતર, મતર વમયરાકે અમલ
હય કીમત ૦-૮-૦

મીલાદે રસુલ-યે મોહુદ શરીફી કિતાબ હય ઇસમે આ હઝરત મલ૦ કી મીલાદ શરીફ, મોઅજ્જે ઓર વફાત વગયરાકા ખયાન હય કીમત ૦-૪-૦

કસસુલ અબીયા-ખડી-ઈમ કિતાબકે નામસે તો શાયદી કે ઇ નાવાકિફ હોગા ઇમમે બડે બડે પયગમ્બરોકે મુખારક હાલાત હય ઓર નિહાયત અજબો ગરીમ હય હર મુસલમાનકો પઢની ચાહીએ છપાઇ ઉમદા બડે હુરફી હય જુદલી બધી હુષ હય, કિમત સિફ દો રૂપે

ગુલિસ્તાને ખવાજ-ઇસ કિતામમે હિદલ વહી ખવાજ ગરીખ નવાઝ હઝરત મુઇનુદ્દીન ચિસ્તી અજમેરી સજરી ગદી૦ કી મુખારક ઝિંદગીકે હાલાત, કગમાત ઓર ઉમદા કન્સલીએ દગ્ગ હય કીમત છે આને

દુઆએ ગળુલ અર્શ-તરજુમેકે માથ હે કીમત દો આને તારીખ મક્કા મોઅઝ્ઝમા- હર મુમલમાનકો અપને ડઅબે સે વાકિફ હોના ચાહીએ, ઇસમે શુરસે અજ તરકી તારીખ ઓર ઇમારતે મુતઅન્નિજા કા હાવ દગ્ગ હય કીમત ૦-૧૨-૦

આદમ ફિલ હદીસ-યે હદીસ શરીફી નિહાયત ઉમદા કિતામ હે ઇમદા નામ ઝવાજર હીદી બી હે ઇમમે ફલ બગ બાબ હે ઓર હર મુસલમાનકે પઢને કે કામિલ હે કીમત ૧-૦-૦

કયામતનામા-ઇસમે કયામત કી નશાનીયા, બેહસ્ત ઓર ફોજબ કા દિવચરૂપ મયાન હય કીમત ૦-૬-૦

કિરઆનુરસાઅદેન-મરદુકે જો રક ઓરનો પર ઓર ઓરનો કે જો હક મન્દો પર હય ઉસકા ખયાન હય કી ૦-૮-૦

મજમુએ ફિકહ વલ અકાયદ-ઇસમે ૪ રિસાલે હય પહેલા રિમાલા ઝહુલ ઇમાન વલ ઇરિલામ દુમરા જુરફલ મુમલેમીન, તીસરા અકાયદનામા, ચોથા તકમીલુલલ ઇમાન યે ચારો રિમાલે મુસલમાન ભાઇયો કે બિયે બેહદ મુશદ હે કીમત ૦-૮-૦

બહારે રમઝાન-મી નિઝામુદ્દીન ફુરેશી કી લિખી હુષ છોટીસી કિતાબ હે જુરમે રમઝાન શરીફ કે તમામ મસાયલ દરજ હે ઓર દો અલવીયાયે બી દરજ કી હે કીમત દો આને

મી નિઝામુદ્દીન કુરેશીની ઉરદુ ઝખાન ઓર ગુજરાતી હુરફની લિખી હુક કિતાબે. કુતુબુલ ખસ્લામ

(દસ હિસ્સેમે)

આજ તક ગુજરાતી હરફ ઓર ઉરદુ ઝખાનમે અયમી લા જવાબ ઓર મુસતનદ તવારીખી કિતાબ શાયે નહીં હુક કુતુબુલ ખસ્લામ, કુતુબુલ મિસર, કુતુબુલ હરાફો હરાનકા મુસ્લિમ લાલ નિહાયત મલીસ ઓર સહેલો ઝખાનમે લિખા ગયા હે બહાદુરાને અરબકી બે મિસ્લ શુખઅત સહાબાએ કિરામ ગદીં કી જાફેશાની ઓર ખુતુશાએ રામેદીનકે ઝીંદગીકે હાલાત, દશાઅતે ખસલામકા દિલ ચરપ અનઝર વગયરા કાબિલે દીદ હે મન ઘડત કિસ્સે ઓર બના વટી જાનામોસે યે સચ્ચી તવારીખકા સિલસિલા પઢના નિહાયતદી ફાયદેમદ હે હસકો પઢકર માયુસ મુસલમાનોમે નવા જોશ પેદા હોતા હે અપને બુજુર્ગોની શુખઅત, જાફેશાની ઈમાઝ ઓર ઉલુલ અઝમી પઢકર મુરદા દિલોમે નખ રહ પયદા હોતી હે હર મુસલમાન મકાનમે હસકા એક સટ ઝૂરર હોના ચાહીયે દમ જુદોગી કીમત ૩ ૧૨-૮-૦ રી જુદા ૧-૪-૦ ડાક ખર્ચ જુદા

કમાલી શમશીર

(તુરકી ડામા)

આપને યુતો સેકડો ડામા પટે હોગે લેકિન દમ ડામે કી શાન ખિલકુલ નિરાલી હે મવજુદા ઝખાનેમે પીઞલી ખવફતાક લડાઇ કે બાઅદ તુરકી સલતનતકી હાલત નીહાયત અખતર હો ગઈ થી ઓર સેવરે કે કગઝ દાદ કે બાઅદ તો તુરકી સલતનત મામુલી બાજ ગુઝાર રીયાસત રેહ ગઈ થી લેકિન ખુદા બક્ષા કરે માઝી મુસ્લુકા

કમાલ પાશા એર ઉનકે બહાદુર અહેબાબ કા કે ઉનકી એ મિસ્લ બહાદુરી સે મુરદા સલતનતમે દુબારા જન આઠ ખસ ગુમામે આપ વો હાલત દેખોગે જે આપકો હયરત મે હલે બગયર ન રહેગી. ઝીયાદ બ્યાનકી ઝુરત નહીં એક બાર મગાકર પદ લીજોએ એર તુરકી બહાદુરોકી શુબઅત પર અશ અરા કીજોયે નીહાયત નશીસ કાગઝ પર તસવીરેલી છાપડર કી મીલ ડી હે ઉસપર કીમત સિક્કા રૂ. ૧-૮-૦

હીંદી જસૂમ.

મુસ્તુફા મગીર નામી હીંદી જસૂસને હમ્તમખોત જાકર તુરકો કા બેદ લેકર ઉનકે દુશ્મનો કા ખુશ કીયા એર અપને દીનો ઇમાનસે દગા ક્રિયા ઉમક હાલાત ખસમે દગ્ગ હય એક તુર્ક લડકી પર ઇસકા આશક હોના એર ઇસ ઇશકકી બ દવલત ગઝ ફાશ હોના એર અજોગ જાનેહી ફાસી પાના ગરઝ યે નાવિલ નિહાયતહી દિલ અરુપ હે કીમત છે આ?

મનસુર મોહના

મવલાના શગરૂકા યે નાવિલલી બહોત મશહુર હે ઇસમે સુલતાન મેહમુદ મઝનવીકે ઝમાનેકા હાલ દગ્ગ હે તતારીખી હાલાતકે સાથ ઇશકકી આશની મઝા દે ગહી હે જુદ નિહાયત ખુબસુરત સુનહેરી નામકી બનાઇ હે કો દો રૂપે

અલેક્સ લાયલા—યાને એક હઝાર એર એક ગતકા જે બહા ખજાના-શાએકીનમે મશહુર અલેક્સ લાયલા કે નામસે ગાયદહી કોઇ જે ખમર હેગા યેહ વો કિતાબ હય જુસ્કા સાની આજ મુશકિલસે મિલેગા રજુદા દિલોડા આરામ દેનેવાલા યેહી એક નુસ્ખા હય કીમત ૪૦૦ સિક્કા ઝખીમ કિતાબ કો રૂ. ૩-૮-૦

દાસ્તાને તિલિસ્મે હોશરૂબા—યે દાસ્તાન અજુબો ગરીબ
હે અમીર હુમઝા સાહબને અફરાસિયાબ બદુગર કે તિલિસ્માતોંકો
ઉસ્સે લડકર કના કિયા થા ઉસકા દાલ હય ઉમર અધ્યારકી
અધ્યારીયાં ઓર બહાદુરાને ઇસ્લામકી શુખઅત પઢકર દિલ ખુશ હો
ખતા હે ૬૦૦ સંકેકી કિતાબકી કીમત સિક્કા ૩ ૪-૮-૦

દાસ્તાન અમીર હુમઝા—ઈમ કિતાબ કે નામ ઓર હકીકત
સે કોઈ બે ખબર ન હોગા યેહ શુખઅત ઓર બહાદુરીના નમુના
હે કુશત કે વકત પઢને કે લીયે બે બહા ખજાના હય જુદ મગા-
ઈયે ખતમ હોતેપર મુશકિલ મે મિનેગી કીમત ૩ ૨-૮-૦

કિસ્સા તોના મેના—અખતક યે કિતાબ ઉગ્દુ હુરૂમે થી
દાલ હીમે ગુજરાતી હુકૂમે શાયે હુદ હે ઇસમે હજરતે ઇમ્ક કી
કરિમા માઝીઝા દાસ્તાન હય નિહાયત હી દિલચસ્પ હય કીમત
મુબલલદ ૩ ૧-૮-૦

સનમ ખાનઝે ઇમ્ક—જુદા દિલોકો ખુશ કરનેવાલા યે
એક હી શુખઅત હય ઇસમે હીદુસ્તાન કે મગહુર શાયરાકા કલામ
તવાયફકી ઝમાનમે અફા હુના હય કીમત ચાર અને

બહેતરીન ગઝલો કી કિતાબે.

ખુલખુલે બ ગાલી—ઉરફે ગુલશને કબ્રાલી	૦-૪-૦
સયરે ચમન—ઉરફે બહારે ગુલરાન	૦-૪-૦
બઝમે કબ્રાલી—ઉરફે મજમુઆ કબ્રાલી	૦-૪-૦
ગોહરે સખુત—ઉરફે નિરાલા ચમન	૦-૪-૦
બહારે પરદેશ—ઉરફે મહમુબે પીરોખવા	૦-૪-૦
આરામે દિલ—ઉરફે રોનકે મેહરીય	૦-૪-૦
વિસાલે ચાર—ઉરફે કબ્રાલી ૧ બહાર	૦-૪-૦
નગમયે રૂહાની—ઉરફે કબ્રાલીયે મન-મોહીની	૦-૪-૦
ફિરદોસકા ગઝરા—ઉરફે તોલકએ બીલીમેરા	૦-૪-૦

ઇસકે અક્લાવા હર કિસમ કી મઝલિયાત કીસ્સેખત ઓર
જગનામે વગયના કી કીતાબે મિલ સકતી હય એક પોસ્ટ કેડ
નિખકર બડી કહેરિસ્ત મગવાઇયે

અમીર હસન નિઝામી પાયપટી-અમદાવાદ

ચાહુ સમયમાં મુસલમાનો અને સત્ય ધર્મશોધક ભાઈઓના મારે
ખરા રાહખરની ગરજ સારનાર

== વિશ્વધર્મ-ઈસ્લામ. ==

(લખનાર — મુનશી વલીમોહમદ મોમિન)

આ પુસ્તકના સંપૂર્ણ બે ભાગ પ્રગટ થઈ ચુક્યા છે એના માટે હવે બે મત છેજ નહીં સાધારણ માણસથી લઈને વિદ્વાન માણસો સુધી તેની પ્રશંસા ડરી ચુક્યા છે “ખિલાફત” પત્રમાં લગભગ એક વરસ સુધી પ્રગટ થયા બાદ અને હજારો વાચકોના મન હરણ કર્યા બાદ પુસ્તક રૂપે પ્રગટ કરવામાં આવ્યા છે શુદ્ધી અને સગવડના નામે ચલાવવામાં આવતા સડાનો વાર્તારૂપે જવાબ અને ઈસ્લામના ઉચ્ચ આદર્શોનો જીવનો જાગતો નમુનો છે આ પુસ્તકના કર્તા ભાઈ વલીમોહમદ મોમિને આ પુસ્તક લખવામાં પોતાની ઉચ્ચ મગજશક્તિ અને ડલામનો ચમત્કાર દેખાડ્યો છે ઈસ્લામ ધર્મ પોતામાં જે ખુશીઓ ધરાવે છે તે એકેએક કરીને અમલ રતે વર્ણવી છે પરંતુ ધર્મી ભાઈ આ પુસ્તક વાચતાજ પોકારી ઉઠશે કે —

“હાય મરો જન્મ મુસલમાનને ત્યાં કેમ ન થયો.”

દુનિયાં એટલુંજ કે ચાલુ સમયમાં આ પુસ્તક મુસલમાન અને પરધર્મી બંનેને મળી રીતે ઉપયોગી છે અને જીદગી તથા આખે રત બને. ખરો માર્ગ દર્શક છે

અમીનહસન નિઝામી, પાચપટ્ટી, -અમદાવાદ

